

[CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)]
AAN HENRI DUMONT [PARIJS]
7 OKTOBER 1660
5658

Vermoedelijk naar aanleiding van een brief van Hotman aan Huygens (september? 1660), wellicht een vertraagd antwoord op Huygens' brief aan Hotman van 17 juli 1659 (5617).

Samenvatting: Huygens stuurt Dumont een afschrift van de brief en de composities die Hotman hem heeft toegestuurd. Hij doet er minachtend over en vindt ze van slechte kwaliteit.

Bijlagen: afschrift Hotman aan Huygens (verloren); composities (Hotman).

Over een antwoord door Dumont is niets bekend.

Primaire bron: Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLIX, dl. 2, pp. 861-862: onvolledig afschrift (autograaf).

Vroegere uitgaven: Jonckbloet 1882, nr. 42, pp. 37-38: volledig.

— Worp 5, nr. 5658, pp. 340-341: volledig.

— Rasch 2007, nr. 5658, pp. 1031-1033: volledig, met Nederlandse vertaling.

Namen: Nicholas Hotman; Walter Rowe; Dietrich Stoeffken.

Plaatsen: Frankrijk; Holland (Noordelijke Nederlanden); Rusland.

Glossarium: composition (muziekstuk); instrument (muziekinstrument); musique (muziek); note (noot); passage; viole (de gambe) (viola da gamba); violon (musicus); théorbe (theorbe); toucher (spelen).

Transcriptie

Extrait.

À Dumont.

7 Octobre 1660.

Je ne scauroy fermer la présente sans vous faire part de la copie que voyci d'une jolie lettre du Sieur Hotman, accompagnée de 2 ou 3 petites pièces de viande creuse qu'il m'envoye de sa façon, comme les maîtres d'école donnent aux petits enfans des exemplaires de leur écriture, pour commencer à former la main. Apparemment on croit en France que la Hollande et la Moscovie sont esgalement brutales et barbares, et qu'il faut des coups de fouet pour nous desniaiser en matière de musique et nommément en ce qui est de la viole de gambe, que d'aucuns Hollandois entendent peut-estre aussi bien que d'aucuns François, après la conversation qu'ils ont tant eue avec des Walter Roes et des Stefkens, qui osoyent bien dire, qu'il n'y avoit point de Hotman qui entreprist de mettre la main sur la viole en leur présence; et l'auteur de ces galimatias est bien satisfait de ce que ces illustres ont fait grand cas de ses compositions et les ont voulu executer de leurs précieuses mains. Bref, je ne vous envoye pas ceste copie par l'indignation, mais pour vous en faire rire, comme font icy les plus sçavans; et croyez moy qu'on a icy des oreilles, aussi | 862 | bien qu'en France, et que l'arbitrage de ces oreilles ne tend point au préjudice du galimatiasseur, qui, n'estant pas violon, ne se met guère en peine d'une ou d'autre censure, croyant pouvoir rendre compte de chaque passage et note de ses productions, s'il en valoit la peine, comme peut-estre ne feroit pas son maître d'école. Je veux qu'il ayt la main mignarde; les Anglois ont la mesme perfection dès leur naissance. Mais je demande le beau et le bon, le doux et le sçavant. Si vous autres Messieurs trouvez cela au Sieur Hotman, il a beaucoup d'obligation à vos bontez, et bon prou vous fasse. Ne laissez pourtant pas de rire de la lettre, on en fait autant icy de quelques pièces que le mesme auteur m'a autrefois envoyées pour le théorbe, pitoyables en effect, et qui ne debvoyent pas porter son nom. S'il touche l'instrument à l'advenant, je vous prie de nous venir entendre en Hollande. C'est où vous me trouverez tant que je vivray etc.

Ne souffrez pas que le Sieur Hotman me croye en colère de sa censure; je ne me fasche jamais contre ceux qui me donnent à rire.

Vertaling

Uittreksel

Aan de heer Dumont.

7 oktober 1660.

Ik zou deze brief niet willen ¹sluiten zonder u deelachtig te maken van het afschrift van de fraaie ²brief van de heer [Nicholas] Hotman, vergezeld van twee of drie stukjes slappe kost, die hij mij gestuurd heeft, zoals schoolmeesters hun leerlingen proeven van schrijfkunst geven om hun handschrift te gaan vormen. Klaarblijkelijk acht men in Frankrijk Holland even primitief en barbaars als Rusland en hebben wij zweepslagen nodig om iets tot stand te brengen op muziekgebied, en met name op het gebied van de viola da gamba, die sommige Hollanders even goed bespelen als de Fransen, na de omgang die zij zo regelmatig hebben genoten met lieden als Walter Rowe en [Dietrich] Stoeffken, die best durfden te beweren dat er geen Hotman was, die in hun tegenwoordigheid de viola da gamba wilde bespelen. En de ³verteller van deze praatjes is er trots op dat deze beroemdheden hoog opgeven van zijn composities en dat zij die met hun delicate handen hebben willen uitvoeren. Kortom, ik zend u dit afschrift niet uit verontwaardiging, maar om u te laten lachen, zoals ook hier de kundigsten doen. Geloof u mij dat men alhier goede oren heeft, net als in Frankrijk en dat het oordeel van die oren niet strekt tot nadeel van de ⁴praatjesmaker, die, omdat hij nu eenmaal geen musicus is, zich nauwelijks bezorgd maakt over de ene of de andere vorm van kritiek, in de overtuiging rekenschap te kunnen afleggen over iedere passage en noot van zijn composities, als ze die moeite waard zouden zijn, zoals misschien zelfs zijn ⁵schoolmeester dat niet zou doen. Ik verlang van hem een verfijnde hand; de Engelsen bezitten die perfectie van nature. Maar ik vraag het goede en het fraaie, het milde en het kundige. Als u, heren daar, dat bij Hotman vindt, heeft hij een grote verplichting jegens uw goedheid, en laat hij daar zijn voordeel mee doen. Laat u zich echter niet ervan weerhouden om te lachen om deze brief; men doet het hier ook om de stukjes die dezelfde auteur mij vroeger heeft gezonden voor theorbe; meelijwekkend eigenlijk, en die zijn naam niet zouden mogen dragen. Als hij het instrument weer gaat bespelen, vraag ik u ons in Holland te komen beluisteren. Daar zult u mij ook aantreffen zolang ik leef, enz.

Sta niet toe dat de heer Hotman denkt dat ik boos ben om zijn kritiek; ik wind me nooit op over hen die mij aan het lachen maken.

1. Het gereproduceerde deel is kennelijk het laatste deel van de brief.

2. Hotman aan Huygens, september 1659 (verloren?), als antwoord op Huygens' brief aan Hotman van 7 juli 1659 (5617)?

3. Huygens.

4. Huygens.

5. Hotman.